

BEWAAR HET PAND

Uitgave tot bevordering van de handhaving der oude Gereformeerde beginselen
verschijnt eens in de veertien dagen

KOMMISSIE VAN REDAKTIE:

Ds. G. Blom, Meerkerk; Ds. H.C. van der Ent, Dordrecht-Centrum; Ds. R. Kok, Soest, Ds. H. van Leeuwen, Driebergen; Ds. D. Slagboom, Katwijk aan Zee; Ds. M.C. Tanis, Sliedrecht-Centrum; Ds. M. Vlietstra, Bunschoten; A. Beukers, Alphen a.d. Rijn en Joh. van der Lee, Alphen a.d. Rijn.

REDAKTIE:

Ds. G. Blom, Prinses Marijkeweg 13,
4231 BP Meerkerk. Telef. 01837-1357

ADMINISTRATIE

A. Beukers, Toussaintplein 20, 2406 XL Alphen a/d Rijn, tel. 01720 - 74202, postrek. 70.43.50, t.n.v. de administrateur van „Bewaar het Pand” te Alphen a/d Rijn.
Abonnementsprijs f 10,- per jaar. Abonnementsprijs voor de Verenigde Staten en Canada 5 dollar per jaar. Advertenties f 0.25 per mm. Bij kontrakt korting.

MEDITATIE

Jezus kwam dan uit, dragende de doornenkroon en het purperen kleed. En Pilatus zeide tot hen: Ziet, de mens!

Johannes 19:5.

We zien het voor ons: een ellendige gevangene, met een doodsbleek gezicht, waarop donkere bloedvlekken zitten, gekleed als een spotkoning!

De soldaten hebben hun goddeloos spel met Jezus gespeeld. Na Hem in opdracht van Pilatus te hebben geseld, hebben ze een kroon van doornen gevlochten en die op Zijn hoofd gedrukt. Vervolgens hebben ze Hem een purperen mantel, vermoedelijk een oude soldatenjas, om de bebloede rug geworpen. Deerniswekkend!. Pilatus is zelf door dit jammerlijk toneel getroffen, en nog eens wil hij een poging doen om deze Onschuldige te redden door een beroep te doen op het medelijden van het volk. Met gevoel in zijn stem zegt hij het: „Ziet, de mens!” Maar in die enkele woorden spreekt hij onbewust uit, wie Jezus in waarheid is, de mens in zijn volkomenheid, de mens, zoals hij door God gewild is, de tweede Adam, die het weer opneemt waar de eerste Adam het liet vallen, de onbedorven, reine, zondeloze mens, zoals wij behoorden te zijn, geschapen als Gods beeldrager in ware kennis, gerechtigheid en heiligheid.

Ziet, de mens! Ja waarlijk: Hij is het! De mens!

En nu laat de Vader het toe, dat deze ware mens onder ons wordt geplaatst als een caricatuur, als een spotbeeld van de ware mens. Een Koning! Zo was toch de mens uit Gods scheppende handen voortgekomen: koning over al het geschapene! Koning bij de gratie Gods.

Welnu, hier staat de ware mens, de reine, de volmaakte mens als een Koning, maar met een afgedragen jas. Gekroond, maar met een kroon van doornen.

„Ziet, de mens!” zo roept God ons toe: „Zo zijt ge nu, o mens! Dat is er nu van u geworden, door uw eigen schuld, door uw moedwillige val en ongehoorzaamheid. U wilde geen koning zijn onder Mij, maar zonder Mij! Welnu: „ziet de mens!” Gekroond, maar door uw aartsvijand, de duivel, de mensensmoeder van de beginne. En u hebt er niet eens erg in hoe bespottelijk u eruit ziet.

Een kroondrager: maar voelt u niet de doornen van uw kroon? Uw gewaande heerlijkheid is een voortdurende kwelling. Een koning in eigen oog, maar in werkelijkheid zo arm, zo jammerlijk, als Jezus daar stond voor Pilatus.”

Ziet, de mens!

Zien we hem? Leerden we hem zien bij ontdekkend licht? Leerden we zo onszelf zien? Die spotkoning, die ellendige mens ben ik!

Leerden we het? Zijn we misschien bezig het te leren hoe langer hoe meer? En alles mijn eigen schuld! Zo goed gemaakt en zo bedorven geworden? En nooit meer in staat en zelfs niet bereid om weer te worden, zoals God het wilde? Ziet, de mens! Ziet, de Mens! Zie het dan, meet heel uw schuldige, doch verlangende ziel! Haal uw verbroken hart dan eens op aan dit gezicht!

Want als ge, onteerd en vernederd, buigt aan de voeten van deze Jezus, dan steekt Hij Zijn goddelijke hand uit en neemt de doornenkroon van uw schuldige hoofd af en geneest

de bloedende wonden der doornen: Hij balsemt de wonden en heelt alle smart! En Hij kroont u met de eerkroon der genade! Die genade heeft Hij verworven, die genade heeft Hij vrijgemaakt in de weg van Zijn borgtochtelijk lijden en sterven, in de weg van Zijn voldoen aan het recht van Zijn Vader!

Ziet, de mens! Ziet op de koperen slang! Ziet op Jezus!

Hij mijn doornenkroon! Hij mijn spotmantel! Hij mijn vloek! Hij mijn dood! En ik gekroond met goedertierenheid en barmhartigheden. En ik bekleed met de mantel der gerechtigheid, door Hem geweven!

Dit trooste mijn geweten: 't is al voor mij geschied!

Gaat het te hoog? Kunnen we dan met minder toe?

Buiten Jezus is toch geen leven? Buiten deze Ark wacht slechts de zondvloed van Gods verdiende toorn!

Onbekeerde, indien zij dit doen aan het groene hout, wat zal aan het dorre geschieden?

Heilbegerige, schuchtere, bange, bestredene: laat u maar vallen, zinken! Met al uw schuld, met al uw zonde! U wordt opgevangen in handen, die eens doorboord werden!

Weet u nog een andere weg dan Hij, die de Weg is?

Het mag! U denkt toch niet dat ongelooft prijzenswaardig is? U zegt: „de Heere moet het toch Zelf geven. Anders gaat het niet! En het geloof is het werk van de Heilige Geest!” O, het is waar, het is heerlijk waar. Maar de Heilige Geest bedient Zich toch van het Woord?

Hij zou toch ook deze meditatie kunnen gebruiken?

Ziet, de mens!

ds. M. Vlietstra.

DE DORDTSE LEERREGELS

Les 77.

HOOFDSTUK V.

Artikel XIV. (vervolg)

We lezen het nog eens:

„Gelijk het God nu belijft heeft, dit Zijn werk der genade door de prediking des Evangelies in ons te beginnen, also bewaart, achtervolgt en volbrengt Hij het door het horen, lezen en overleggen daarvan, mitsgaders door vermaningen, bedreigingen, beloften en het gebruik der heilige Sacramenten.”

Niet alleen het „beginnen” van het werk der genade in het hart van de zondaar, maar ook de „bewaring” en „volbrenging” van dat werk geschiedt middellijk door de prediking van het Evangelie, zo zegt artikel XIV. Daarom is het „horen”, „lezen” en „overleggen” zo van belang.

En dat betreft niet alleen de prediking, maar ook Gods Woord zelf. Over het „horen” hebben we al een en ander gezegd.

Nog iets over het „lezen” en „overleggen” van het gelezene en gehoorde.

Hoe doen wij dat?

't Is zeer zeker een goede gewoonte, Gods Woord te lezen en dat wel op de gezette tijden des daags, of ook buiten deze vaste tijden. Maar is het ook een behoefte en een lust geworden?

En mag dat lezen en onderzoeken der Schrift

Van de administratie

De betalingen van het abonnementsgeld gaan nog steeds door. In de afgelopen periode betaalden weer 125 abonnees. Tussen haakjes, heeft u uw abonnementsgeld al overgemaakt?

Kijkt u het eens na, zo niet, doet u het dan spoedig. Dat bespaart ons veel werk.

De giftenstroom ging gelukkig ook door, f 686.50 werd ontvangen voor ons blad en f 35,- voor de school in Dundas. Tenslotte gaven zich weer 4 nieuwe abonnees op. Voor dit alles hartelijk dank.

Adm. Bewaar het Pand: A. Beukers, Toussaintplein 20, 2406 XL Alphen aan den Rijn, tel. 01720-74202, giro 704350.

Van de Redactie

Er kwam weer een gift voor de school van Dundas en Hamilton binnen en wel een bedrag van f 200,-. De gever is H.K. te S. Het is niet de eerste keer dat hij zo'n koninklijke gift geeft. Hartelijk dank.

B.

ook wel eens uitdrijven tot de Troon der genade?

„Merk op mijn ziel, wat antwoord God u geeft.

Hij spreekt gewis tot elk, die voor Hem leeft.”

Niet minder kostelijk is het, wanneer men de prediking van het Evangelie beluisterd heeft dat men dan gaat..... „overleggen”. Dat deed Maria ook, toen zij de herders beluisterd had bij hun terugkeer van de kribbe. We lezen van haar in Lukas 2:19: „Doch Maria bewaarde deze woorden alle te zamen, overleggende die in haar hart.”

En dan heeft dat woord „overleggende” zulk een treffende betekenis, namelijk: zij legde al die woorden naast elkaar, om ze alle in hun verband te brengen. „Al die woorden.” Neen, zij haalde er niet dié woorden uit, welke naar haar smaak waren, gelijk zovelen doen bij de prediking.

O, wat kregen al die woorden een heerlijke en grote waarde, toen zij die bekeek van alle zijden. Zij deed precies, wat die koopman deed, die schone paarden zocht. Toen hij de „parel van grote waarde” vond, zo bekeek hij die van alle kanten en van welke kant hij die ook bezag, ze waren alle even schoon!

Ja, dan mag men zingen: „Hoe wonderbaar is Uw Getuigenis!”

O lezer(es) - Is dat Evangelie van zulk een rijke inhoud al dierbaar voor u geworden? Neen, niet het Evangelie „naar de mens”, d.i. naar de smaak van de mens, maar het Evangelie van vrije genade!

Met het eerst genoemde komen we bedrogen uit, maar met 't laatst bedoelde nooit.

Nu geldt het horen, lezen en overleggen als zulke kostelijke middelen niet alleen van het „BEGIN” van het werk der genade in het hart, maar ook van de „bewaring”, „achtervolging” en „volbrenging” (of „voltooiing”) van het nieuwe leven.

We lezen in het artikel: „also bewaart”. Dat is „op dezelfde wijze”, namelijk: „middellijk”. De Heere houdt er geen „kunstmatige” onderhouding op na, met eerbied gezegd.

Er zijn zoveel gevaren, gevaren van verleidingen, van bestrijdingen, van aanvechtingen. „Van buiten was strijd, van binnen vrees”, zo schrijft Paulus in II Kor. 7:5b. Dat

ondervond hij in Macedonië. Deze gevaren manen tot **waken!**

En daartoe is het zulk een gezegend middel, Gods Woord te lezen en te overleggen. Zeer zeker is daarbij nodig, dat Gods Geest het Woord heiligt aan 't hart.

Het artikel schrijft ook van „achternvolging” van het werk der genade. We denken hier aan de bekende uitdrukking: „Gods volk heeft „voorkomende”, „bijblijvende” en „achternvolgende” genade nodig.” Er is dus een „begin”, maar ook een „voortzetting” van het genadewerk in het hart. Dat is de „wedergeboorte”, waarover onze vaders 't gehad hebben in hoofdstuk III/IV.

Gods werk staat immers nooit stil. Het kan wel inzinken, maar nooit helemaal ophouden. Dát leren juist de Remonstranten. Dat lezen we in de „Verwerping der dwalingen” hoofdstuk V, artikel 8, namelijk:

„Die leren: Dat het niet ongerijmd is, dat de mens, zijn eerste wedergeboorte verloren hebbende, wederom opnieuw, ja menigmaal **wedergeboren** worde.”

Maar wat is daartegenover duidelijk het getuigenis des Heeren bij monde van de apostel in I Petrus 1:23: „Gij, die wedergeboren zijt, niet uit vergankelijk, maar uit onvergankelijk zaad, door het levende en eeuwig blijvende Woord Gods.”

Hierbij zij nog opgemerkt, dat de Remonstranten ook geen verschil stelden tussen de onderscheiding van een „tijd geloof” en een „zaligmakend” geloof. Zie hoofdstuk V, artikel 7.

Ach, wat is het dan toch een zeer **troosteloze** leer van de Remonstranten en degenen, die erdoor besmet zijn.

Want, wanneer Gods kinderen dat werk der genade zelf, in eigen kracht bij het gebruik der „middelen” moesten bewaren en voortzetten, dan zou 't voor eeuwig kwijt zijn.

Daarom moeten de middelen **biddend** gebruikt worden, zoals o.m. met psalm 119:3 en 67.

En dat geldt ook van het „gebruik der heilige Sacramenten”, zoals we in het artikel lezen.

In verband met de „achternvolging” of „voortgang” van het werk der genade bij het gebruik der middelen, zo wordt ook dat duidelijk beschreven in II Petrus 3:18a:

„Maar wast op in de genade en kennis van onze Heere Jezus Christus”. En dan geeft Petrus daarbij het middel aan, in zijn eerste brief, hoofdstuk 2 vers 2:

„En als nieuwgeboren kinderkens, zijt zeer begerig naar de redelijke onvervlaste melk, opdat gij door dezelve moogt opwassen.”

En nu iets over het „**volbrengen**” of de „**voltooiing**” van het genadewerk.

Dat geschiedt óók „**middellijk**”, door Woord en Sacrament.

O, wat kan een begenadigde daarin bestreden worden, namelijk: hoe zal ik nog ooit komen en die erfenis verkrijgen? Dan zeggen zij wel eens met David: „Ik zal nog een der dagen omkomen door de hand van Saul.”

Daarbij kan nog zoveel traagheid en lusteloosheid 't hart vervullen. Dan moeten zij met dezelfde David smeken: „Verlaat niet, wat Uw Hand begon, o Levensbron, wil bijstand zenden.”

Maar wat krijgen dan 's Heeren **BELOFTEN** rijke betekenis en waarde. Want die zijn „zeer vast”. Zij zijn in Jezus Christus „**ja en amen**.” Ons werk moet eraan. Dat wil niet zeggen: en nu niet meer lezen in Gods Woord, niet meer „overleggen” het gehoorde en gelezene.

O neen! Dat alles is noodzakelijk. Maar..... om daarbij de enige grond der zaligheid te zoeken in het volkomen, **VOLBRACHT** werk van Christus, waaruit ook alle verworven weldaden door Hem voortvloeien.

O, wat een rijke vertroosting en zekerheid wil de Heilige Geest schenken uit de onveranderlijke beloften Gods! En dát in de weg van 't ootmoedig en aanhoudend **pleiten** op dezelve.

Zegt de Heere in Zijn Woord, dat we onze naaste „tot zeventigmaal zevenmaal” vergeven zullen. Hoeveel te meer zal God Zijn vergevende liefde bewijzen aan Zijn ellendig en arm volk! Zó is de Heere „mild” in 't schuldvergeven. Hij wordt 't nooit moede!

Welnu, zo zeker zal eens 't genade-werk des Heeren in Zijn volk voltooid zijn.

En dat zal heerlijk blijken op de „**DAG DER VOLEINDING**” met de „wederkomst van Christus” op de wolken.

O, lezer(es). Mogen we nog eens de vraag stellen: is dat **begin** van het genadewerk ook in uw leven verheerlijkt? Rust niet! 't Kan nog! O, smeeke erom. Dan zal er ook aan verbonden zijn: de **VOLHARDING!**

En: „Wie volharden zal tot het einde, die zal zalig worden!”

Dr.

v.L.

Welgelukzalig is het volk

2

We gaan verder met het boek van Anne van der Meiden.

Welke groeperingen? Hij rekent tot de zwarte-kousenkerken:

1. Gereformeerde Gemeenten in Nederland en Noord-Amerika.
2. Gereformeerde Gemeenten in Nederland.
3. Oud-Gereformeerde Gemeenten in Nederland.
4. Oud-Gereformeerde Gemeenten, losgemaakt uit de onder 3 genoemde.
5. Gemeenten ontstaan uit de prediking van ds. Sterkenburg en ds. Stam.
6. Een reeks „losse” gemeenten, die Hervormd Gereformeerd of anders heten.
7. Christelijke Gereformeerde Gemeenten in Nederland.
8. Een aantal gemeenten van de Christelijke Gereformeerde Kerken van 1892.

De schrijver tekent hier aan: Aan te wijzen welke gemeenten dat zijn is eigenlijk een zeer subjectieve aangelegenheid. Voorzichtigheidshalve kan men zeggen dat ze vooral in Zuid-Holland, Utrecht en op de Veluwe liggen. Ze hebben een eigen blad (Bewaar het Pand) en leven in een soort gewapende vrede binnen het grotere kerkverband. Hun dominees worden niet gevraagd te preken in de rest van de Christelijke Gereformeerde Kerken, men ziet hun namen wel eens in de preekbeurten door de week van de andere hierboven genoemde kleinere kerken.

9. Tenslotte: een deel van de gemeente die bij de Gereformeerde Bond in de Nederlandse Hervormde Kerk behoren.

Gemeenschappelijke trekken

De zwaren vormen volgens Van der Meiden geen eenheid. Ze hebben wel gemeenschappelijke trekken. In een rapport over de Hoekse Waard worden de volgende gemeenschappelijke trekken genoemd:

1. de uitverkiezing,
2. de nadruk op de noodzaak van de bekering,
3. de kloof tussen bekeerden en onbekeerden,
4. de bevinding,
5. de oude schrijvers,
6. de lijdelijkheid,
7. de berusting,
8. de houding tegenover de bijbel als zuiver geïnspireerd woord van God, neergelegd in de statenbijbel,
9. de werking van de Heilige Geest.

Van der Meiden meent dat er nog enkele gemeenschappelijke trekken aan kunnen worden toegevoegd.

Hij neemt er enkele uit: de leer van de voorzienigheid, de uitverkiezing, de bekering en de bevinding. De belangrijkste bronnen waren voor hem de preken van de „echte” knechten, dominees en oefenaars.

Hoofdstuk 2.

De schrijver schenkt veel aandacht aan de „polio-affaire” van Staphorst en andere plaatsen. Het zou goed geweest zijn, wanneer hij melding gemaakt had van het standpunt van Drs. A. Vergunst, die indertijd in De Saambinder hierover een artikel geschreven heeft. Hij was in eigen gezin in aanraking gekomen met de polio en had toch op Schriftuurlijke gronden bezwaar tegen inenting van zijn kinderen, maar hij liet anderen vrij die ook op grond van de Schrift tot ander inzicht waren gekomen. Het artikel van Drs. Vergunst kon niet worden vermeld, omdat de laatste druk van het boek van Van der Meiden gelijk is aan de vorige, die al in 1976 verscheen.

Hoofdstuk 3.

Hier handelt Van der Meiden o.a. over de predestinatie. Hij haalt Berkhof aan en zegt: Het valt niet te ontkennen, dat in de zwarte-kousenkerken dat niveau van noodlotsleer dikwijls wordt gehaald.

Verder schrijft Van der Meiden over de bekering. Hij doet verschillende aanhalingen en zegt dan op blz. 62:

Helemaal ongevaarlijk is deze redenering

(dat de mensen gans ontledigd moeten worden, B.) niet. Ze kweekt bij de uiterst rechtse zwaren een zogenaamde nederige hoogmoed. Men is zó overtuigd van zijn onmacht en ondeugdelijkheid, dat dat een grond wordt om op te staan. Een tot ziekelijkheid neigende zelfkastijding geeft een aureool. En tot „vruchten” komt het niet. Het geloof dat aan uiterlijke vruchten kenbaar is, moet men bij de zwaren dan ook niet zoeken. Vruchten noemt men datgene, wat in de mens gaat leven na de bekering. Over consequenties van het geloof voor de naaste, het leven in de maatschappij, verantwoordelijkheid voor de vrede, denkt de zware broeder niet in eerste instantie. Zijn geloof antropocentrisch, ook al herhaalt hij duizend maal dat het om God en Zijn Eer gaat.

Hoofdstuk 4.

Daarin gaat het over de verhouding tot Rome. Aan het slot schrijft Van der Meiden: De breuk van de 16e en 17e eeuw tussen protestantisme en katholicisme is nooit geheeld. Het is de zwaren aangenaam. Zij willen niet anders, Rome had in de leerschriften voorgoed afgedaan.

Het is in dit verband goed er op te wijzen, dat veel anti-papisme ook bij minder zware groeperingen in ons land is overgebleven. Het zal nog vele jaren geduldige arbeid vergen voor we elkaars „beelden” kennen en veroordelen wegwerpen. We zijn dan toe aan een nieuwe beeldenstorm. En misschien volgt er dan een nieuwe synode. Voor mijn part in Dordt, mét de katholieken en mét de remonstranten.

Wellicht behoeven dan niet, zoals bij het afsluitingsdiner van Dordt, de vrouwen achter het gordijn te zingen. Of is dat misschien ook een leerstuk geworden bij de zwaren?

Tot zover de schrijver. Zijn standpunt is duidelijk.

Hoofdstuk 5.

Hierin gaat het over geloof en emotie, mystiek en bevinding, creatieve bevindelijkheid, Nadere reformatie en piëtisme en andere onderwerpen. Het is een heel belangrijk onderwerp. We lezen van Jean de Labadie, van oude schrijvers, van Smijtegelt en Schortinghuis en van de vijf nieten, van **gezelschappen en van nog meer**.

Aan het einde van dit hoofdstuk zegt Van der Meiden:

Bij vele zwaren (we moeten hier weer genuanceerd denken), is de bevindelijkheid niet creatief in deze zin, dat uit de Godsbeleving inspiratie wordt geput, ten einde bij te dragen aan de leefbaarheid van de wereld. Zó kan bevinding nooit 'n drijfveer zijn tot apostolaat. Ze ontdekt niet de wegen waarlangs het evangelie verder kan komen, ze schept niet in de geest de modellen voor 'n evangelische samenleving. Ze is gericht op de kweek van innerlijke vruchten, niet op de kweek van gerechtigheid en vrede voor deze wereld, déze mensen, in déze tijd. Daarmee verliest ze een bijbels motief: actualiteit. Een publieke actualiteit die in de situatie van de wereld van vandaag spreken kan in termen van vandaag. Levensgevaarlijk is de versteende kenmerkenscholastiek, waarbinnen een geestelijke creativiteit nauwelijks bloeien kan. Even levensgevaarlijk is het, tevreden te blijven met wat bekering genoemd wordt en waarmee de afkeer van de zonde bedoeld is. De afkeer dient gedemonstreerd, de heenkeer tot God eveneens. Afkeer van de zonde, (dat is méér dan de persoonlijke zonde, dat is ook de zonde van de wereld, de voortwoekering der vernietigende machten) en heenkeer tot God (dat is méér dan zich buigen voor de grond van aanbidding, dat is ook de heenkeer tot de naaste en het „oproepen” van het Rijk van God) blijven de bases van de bekering, maar de uitzichten worden breder, rijker. Piëtisme en bevindelijkheid mogen als termen verdwijnen, de zaken zelf blijven van levensbelang voor een levende Kerk. Maar dan moeten die termen voor het heden vertaald en op de concrete situatie van óns leven toepasselijk zijn. Mijn piëtas wordt dan de eerbied voor het wonder dat ik „verwaardigd” wordt te mogen leven voor God en de mensen, en mijn bevinding is, dat ik lezend in mijn krant en kijkend naar de t.v., Gods verborgen omvang vinden kan, een omgang met een wereld die nauwelijks meer te begrijpen valt en waarin ik toch geloven kan als ik in de bijbel lees hoe God met mensen en mensen met God omgingen. Maar ook als ik bevrijd word van leer-dwang en letterzifterij, van het toeschouwer zijn op de

tribune van de moderne exegeten-arene waar elk vondstje en onverwacht perspectiefje met applaus moet worden begroet. of als museum-ganger waar ik, geleid langs de geschriften der ouden en hun uitgestalde bevindingen, voortdurend door de suppoosten word beloerd of ik ook iets zou aanraken. Ik kan met de uitlating van dr. Jelsma in een interview in „Hervormd Nederland” heel goed begrijpen: „Ik voel me het meest thuis bij de vrijzinnigen en de bevindelijken”. Over die verbinding zou zeker een boek te schrijven zijn. Hiermee zijn we gekomen tot het zesde hoofdstuk.

B.

Ontmoetingsdag

D.V. hopen we zaterdag 17 april a.s. weer een ontmoetingsdag van vrienden en vriendinnen van Bewaar het Pand te houden en wel in het kerkgebouw van onze kerk te Sliedrecht-centrum.

Het programma is als volgt:

Morgensamenkomst, aanvang 10.30 uur.

Opening: Ds. G. Blom

Spreker: Ds. A. van Heteren

Slotwoord: Ds. L.W. van der Meij

P A U Z E

Middagsamenkomst, aanvang 2 uur

Opening: Ds. H.C. van de Ent

Spreker: Ds. D. Slagboom

Slotwoord: Ds. M.C. Tanis

Sliedrecht is gemakkelijk te bereiken. Dat is bekend. Er zal weer een boekentafel zijn. En: voor alie liefhebbers is er koffie en frisdrank. We hopen dat velen die dag vrij houden of maken en naar Sliedrecht komen. Bovenal, dat de Heere het wel maakt. Dan is er een ontmoeten in de Heere.

N.B. De koster van Sliedrecht-centrum heeft zich bereid verklaard mede te werken aan de goede ontvangst van de bezoekers. Hij zorgt voor het bekende bord in de Stationsstraat, dat de weg wijst. De regeling is weer als in vorige jaren. Om 10 uur v.m. zal er een bus staan bij het station om de bezoekers, die per trein komen, af te halen. Zij zullen ook weer per bus naar de trein worden gebracht na het einde van de middagsamenkomst, zo tijdig, dat het mogelijk is zo ongeveer half 5 n.m. in de trein te stappen.

B.

Middelharnis

Deze gemeente bestond vorig jaar 50 jaar. Er is toen geen boekje uitgegeven. Dat is gebeurd, toen de gemeente 40 jaar bestond. Maar ter gelegenheid van dit jubileum heeft Ds. H.C. van der Ent er een gedachtenis-predikatie gehouden. Dat was al op 4 maart 1981. De kerkeraad had hem als de oudste van de nog in leven zijnde predikanten, die Middelharnis hebben gediend, gevraagd die avond voor te gaan. Ds. Van der Ent heeft toen gepreekt over Mattheus 11:16-19: Jezus prediking tot dit geslacht: 1. een treffende vergelijking, 2. een ernstige waarschuwing, 3. een genadigde vrucht.

De kerkeraad heeft die preek laten drukken en deze tegen betaling van f 1,50 voor gemeenteleden en belangstellenden beschikbaar gesteld. De oplaag is nogal groot geweest. Daardoor is er een flink aantal over. De kerkeraad heeft 200 exemplaren beschikbaar gesteld om te verkopen op de aanstaande ontmoetingsdag te Sliedrecht-centrum. We mogen zelf bepalen, voor welk doel de baten zijn. Voor Bewaar het Pand wordt gecollec-teerd tijdens de beide samenkomsten. Daarom willen we niet de preken voor ons eigen doel verkopen, maar we denken aan de school voor Dundas en Hamilton. Steeds blijkt, dat er velen met deze school meelevende. Er is nu weer een mooie gelegenheid om de liefde voor deze school te tonen. Zij die een of meer exemplaren van deze preek kopen voor de prijs van f 1,50 per stuk worden er zelf beter van, want de preek is veel meer waard vanwege de inhoud. We menen er daarom op te mogen rekenen, dat de preken wegvliegen.

B.

Voor de jeugd

Het Zonnekind 30.

Beste jongelui!

„Alzo ging Simson met zijn vader en

zijn moeder henen af naar Timnath. Als zij nu kwamen tot aan de wijngaarden van Timnath, ziedaar een jonge leeuw, brullende hem tegemoet”.

Richt. 14:5.

Het is ongetwijfeld geen gemakkelijke gang geweest die de ouders van Simson hebben moeten maken. Hun kind luisterde niet naar al hun goede woorden en zeker niet minder goede bedoelingen. Zij hadden hem gewaar-schuwd uit de liefde van hun hart, om toch vooral niet aan te spannen met een Filistijn-se dochter. Want dat was een door de HEERE verboden zaak. Daar kon geen zegen op rusten. Doch Simson had voet bij stuk gehouden: „Neem mij die, want zij is bevallig in mijne ogen”. Dat waren zijn laatste woorden en daar hield hij het bij. Er was weinig aan te doen.

De ouders hebben zich daarom maar in het onvermijdelijke geschikt. Zij wisten het ook niet meer. Er lagen zulke rijke beloften voor hun kind. Hij zou een nazireër Gods zijn. Zijn leven zou de HEERE gewijd zijn. Hij zou beginnen Israël te verlossen. Het was allemaal waar. Zij twijfelden daar niet aan. Of zou er misschien toch wel twijfel gerezen zijn in hun hart? Want zij waren mensen van gelijke beweging als alle anderen. En wie kan het dan niet begrijpen als juist in zulke omstandigheden de vragen zich gaan vermenigvuldigen en de twijfels oprijzen in het hart? Zouden zijn beloftenissen dan verder hun vervulling missen? Dat is toch een bekende regel uit het bekende psalmboek. Al hebben zij het onder ons bekende psalmboek toen nog niet gekend, de zaken die er in verhaald worden, zijn hen ongetwijfeld niet vreemd geweest.

Weten jullie ook van al die vragen, bange zielevragen, die in het hart op kunnen rijzen, als alles tegen onze berekeningen ingaat? Als je met Gods woord geen raad meer weet. Het staat er allemaal wel. Het is ook allemaal wel waar. Wie zijn weg wél aanstelt, die zal God Zijn heil doen zien. Het zal degenen die hun leven richten naar het Woord van God, goed gaan, terwijl het degenen die dat niet doen kwalijk gaan zal. En er dan in het leven maar niets van te kunnen zien. Het valt dan niet mee om toch aan de oprechtheid vast te houden. Het is allemaal niet zo eenvoudig. Degenen die in de wereld leven, met God en Zijn Woord geen rekening houden, die hebben het veel gemakkelijker. Althans zo lijkt het. Zij hebben met al die zaken niet de minste moeite. Zij nemen de dingen zoals ze komen. En ze zien wel hoe het rolt. Valt het mee dan hebben ze geluk gehad. En valt het tegen dan hebben ze pech gehad. Verder moet je daar niet over tobben.

Alzo ging Simson met zijn vader en zijn moeder henen af naar Timnath.

Ik zie ze in mijn gedachten gaan. Simson wordt in de tekst het eerst genoemd. Hij zal wel voorop hebben gelopen en zijn ouders hadden maar te volgen. De gedachten van een mens staan inmiddels nooit stil. Manoaah keek dan zijn vrouw eens aan. En dan weer keek de vrouw van Manoaah naar haar man. Samen keken zij dan weer naar hun zoon. Wat was het toch een treurige toestand. Want overal waar zij heengingen kwamen zij Filistijnen tegen. Want die heersten te dier tijd over Israël, zie vs. 4. En de Filistijnen dat waren hun vijanden. Erger nog: Het waren ook vijanden van God. Het waren onbesnedenen. Zij moesten van God en Zijn volk niets hebben. Hatelijke en verachtelijke blikken kwamen hen uit hun ogen tegen. En straks moesten zij die vreemde vrouw ontmoeten, waar hun zoon verliefd op was geworden. Zij moesten ook haar ouders ontmoeten en met de hele familie kennis maken. En waar moesten zij dan met deze „wereldse” mensen over praten? Het zweet brak deze ouders uit.

Al deze dingen staan niet met zoveel woorden in de bijbel geschreven, maar ik geloof toch wel dat deze gang van zaken naar het leven getekend is.

Ik geloof ook dat er niet weinige ouders zullen zijn die dit lezen, die met dezelfde moeilijkheden lopen te tobben, of er mee te doen gekregen hebben. Het is gelukkig als men voor al deze zaken bewaard blijft, al schieten er dan nog wel vragen genoeg over.

Doch het zal je maar overkomen dat je met een zoon of een dochter kennis moet gaan maken met een familie die je totaal vreemd is. Die nooit in kerk of kluis komen. Die van God en Zijn Woord helemaal niets weten. Het

zijn zware gangen die dan gemaakt moeten worden. Hoe dichter je dan bij de woning van die mensen komt, hoe benauwder het wordt. Ze weten alleen van de wereld te spreken. Ze spreken een totaal „vreemde” taal. Niet dat het geen hollands is, maar het is toch een andere taal, dan die men zelf gewend is te voeren. Ze vloeken, ze spreken alleen maar over voetballen. Het nederlands elftal kennen ze op hun duimpje. Terwijl ze van het twaalfstal discipelen nog nooit hebben gehoord. Ze zijn thuis in alles wat de T.V. hen presenteert en daar weet men dan zelf geen woord over te zeggen.

Men kijkt dan in zulke omstandigheden elkander eens aan. Al zegt men dan weinig of niets, men leest dan toch de gedachten van elkander. En in het binnenste vermenigvuldigen zich de gebeden: O God, hoe moet het toch. Heere, geeft toch licht en wijsheid, want wij weten het niet meer.

Het is gelukkig als men met alle vragen die er kunnen oprijzen in het hart, zijn toevlucht nemen mag tot de Heere. Dat alleen kan nog rust geven te midden van alles wat veront-rust.

Het kan dan tot troost verstrekken als er in het hart gaat leven:

Heilig zijn o God, Uw wegen

Niemand spreek' Uw hoogheid tegen.

Wie, wie is een God als Gij;

Groot van macht en heerschappij?

Ja, Gij zijt die God, Die d'oren,

Wond'ren doet op wonderen horen.

Gij hebt Uwen roem alom

Groot gemaakt bij het heidendom.

Dan zijn alle vragen nog wel niet opgelost. Maar dan raakt men ze toch bij de HEERE kwijt. Al is het dat wij het dan niet meer weten, als we dan maar weer weten mogen, dat God het wel weet. En dat hij het alles maken kan, zó dat wij ons verwonderen moeten.

Jongens en meisjes, weten jullie van deze worstelingen af? Ouders, zijn het geen vreemde zaken die we hebben aangeroerd? Het is natuurlijk niet mogelijk om alle mogelijke en onmogelijke vragen die er in 't hart kunnen leven, hier naar boven te halen. 't Is echter wel mogelijk dat ik bij deze of gene snaren aan heb mogen raken die de ziel doen trillen. En laat een ieder bedenken, die werkelijk in oprechtheid met de HEERE wil leven, wat Paulus heeft geschreven in Fil. 4:6 „Weest in geen ding bezorgd, maar laat uw begeerten in alles door bidden en smeken, met dankzegging bekend worden bij God.”

Alzo ging Simson met zijn vader en moeder henen af naar Timnath. Als zij nu kwamen tot aan de wijngaarden van Timnath..... Hun gaan naar Timnath was een afgang. Zo staat het er. En ik geloof wel te mogen zeggen: in letterlijke en figuurlijke zin. Hoe lang de reis precies geduurd heeft weet ik niet. Timnath lag niet zo ver van de plaats waar Simson met zijn ouders woonden. Zij zijn op alle manier dicht bij hun doel gekomen.

Wanneer zij bij de wijngaarden van Timnath komen verlaat Simson zijn ouders. Hij gaat een zijweg in. Zo moeten wij het ons wel voorstellen. En wanneer hij zich daar alleen bevindt, dan komt er een jonge leeuw, al brullende op hem af. Denk je dat eens in. Het was geen leeuw op een plaatje. Het was ook geen leeuw uit een dierenpark. Daar kun je rustig naar kijken. Daar kun je als kind, vanuit een zekere overmoed, ook nog een grote mond tegen hebben. Want ze kunnen toch niet bij je komen. Een leeuw op een plaatje is geen leeuw. En een leeuw in de dierenpark zit achter tralies. Maar als je eens een echte leeuw tegen zoudt komen op straat, je zou de schrik van je leven krijgen. Temeer wanneer die leeuw dan nog brullende op je af zou komen. Gereed om een sprong naar je te maken. Je weet dan zonder meer dat je dit niet overleven zult. Want een leeuw is een verscheurend dier. Als je dan je ouders nog bij je hebt, kun je daar nog een beetje op vertrouwen. Doch als je alleen staat, wat dan? Nu zo stond Simson er voor. Wat zou er nu gaan gebeuren? Het antwoord op deze vraag, laat ik nu maar even rusten. Dat komt de volgende keer wel. Denk er vast maar eens over na.

Ik ga nu weer afscheid nemen, en wil jullie hartelijk groeten.

Julie aller vriend,
Ds. H.C. v.d. Ent.

ALLE BEGRIP TE BOVEN (90)

20. Veranderingen (5).

Als dat zo is, zou het niet de eerste maal zijn geweest, dat zwijgende en afkeurende blikken, afgezien nog van getwist, door de Heere gebruikt zijn om Zijn kinderen te tuchtigen, ook al kon Hij beide partijen er geheel zegevierend uitbrengen, zoals Hij mogelijk in dit geval deed. Want Margaret kwam op haar oude dag met een kostelijk getuigenis naar voren een van de Zijnen te zijn dat is opgenomen in **Zes zusters** van de **Herinneringen**.

Maar om tot 1848 terug te keren. Het heeft er alle schijn van, dat zij na de dood van haar vader liever bij haar zwager, die predikant was, woonde dan bij haar onrechtzinnige zusters. Dit is de reden, waarom men zich afvraagt of dit niet een nieuwe beproeving voor Frances was, omdat er geen enkele verlichting van haar grote last schijnt te wezen. Later lezen we in haar dagboek: „Zelden heb ik mij meer belast gevoeld dan vandaag, zelf zo zwak en hulpeloos om de pijnlijke moeilijkheid en tegenstand op mijn weg het hoofd te moeten bieden. Ik moest voor de Heere neervallen met de uitroep van de kinderen Israëls: „O Heere, in mij is geen kracht tegen deze grote menigte”. Mij werd een versterking gegeven, die leek op een die de mijne te boven ging, en een aankleven van de waarheid, die de oorzaak was geweest van de hartverscheurende scheiding.” Nu komt er een weinig troost. Zoals de Heere Mr. Maydwell gaf tot steun voor Bernard in zijn moeiten, zo verleende Hij Frances de aangenaamheid om haar zoon Charles uit Londen thuis te hebben. Hij begon nu een praktijk als architect in Yeovil, dat niet zover weg was, en hij en zijn moeder waren nauw verbonden van geest. In de loop der jaren had Frances op haar stille manier een paar echte vrienden gemaakt met wie zij kon praten en we lezen dan: „Voor enkele maanden ben ik opmerkelijk gedrongen geweest om de Heere te smeken duidelijk te laten zien, wie in deze plaats zijn ware volk waren en hen daadwerkelijk te roepen uit de duisternis tot Zijn wonderbaar licht”.

Zij maakte nu het afleggen van bezoeken een zaak van veel gebed en een van haar zonen laat deze hulde na, „dat zij zelf voor velen een grote zegen was gemaakt, vooral voor de armen van Christus' schapen, die in de buurt van haar woonden.” Het was niet gemakkelijk voor haar. Ze zegt: „Ik kan de onkunde niet beschrijven, die ik bij deze gelegenheden gevoel, om te weten

wat ik moet zeggen en de vrees, dat ik zou spreken zonder de hulp en leiding en zegen van de Heere; en toch, in het besef van eigen onbekwaamheid en onkunde word ik gedrongen om door te gaan en bemoedigd om Zijn hulp te zoeken en hoewel zonder duidelijke en krachtige overtuiging, dat Hij mij hoort en mijn bede beantwoordt, toch kan ik niet ontkennen een verborgen fluisteren tot mijn hart, dat mij juist genoeg hulp schenkt om niets na te laten voor de zaak die vóór mij ligt. Ik heb in mijn ziel een groot ontzag gevoeld voor de majesteit des Heeren, alsof Hij dichtbij was en aan het werk in de harten van sommigen van onze mensen.”

Dat er zo'n groep was van hen die de dingen van God waarlijk lief hadden wordt duidelijk als we de **Brieven** van Mr. Bourne inzien. In een aan een vriend zegt hij: „Ik heb enkele correspondenten in Somersetshire, die mij zeer ontmoedigen door hun braafheid en onwetendheid, maar de Heere gaf hun een gehoorzame en leerzame geest en zij zijn mij tot grote troost geworden en hebben enige kostelijke tekenen van de gunst des Heeren verkregen.” In de zomer van dat jaar, 1848, schreef hij, zoals hij eerst aan Pulverbach deed, een heel pastorale brief, geadresseerd aan: „Mijn geliefde vrienden, Mevr. Benson, Charles Benson, M.M. (een dame die dadelijk haar huis voor de bijeenkomsten beschikbaar stelde) en de overigen van de kleine kudde in Nortonsub-Hamdon”. Hij schrijft over: „de verlossing die in Christus Jezus is tot vergeving van zonden” en zegt: „Tenzij we hier enig begrip van krijgen, kunnen we geen gemeenschap of omgang met de Heere vinden en hoe mooi de gebeden van de Kerk mogen wezen, ze kunnen ons geval niet raken tenzij Christus, de Opstanding en het Leven, ons opgewekt heeft tot nieuwigheid des levens, waarvan de wereld niets weet”.

Maar in Frances' dagboek voor juni 1850 is te lezen: „Mijn moeite leek mij geheel en al te verscheuren. Ik had een aangename pad gewild. De volgende dag werd ik ondersteund door een tekst uit Handelingen 27: „Maar vervallende op een plaats die de zee aan beide zijden had, zetten zij het schip daarop en het voorschip vastzittende bleef onbeweeglijk, maar het achterschip brak door het geweld der baren”. Ik voelde geen hoop, dat wat de Heere in mijn hart gewerkt had onbeweeglijk zou blijven, maar al het andere zou verbroken worden. Voor een ogenblik dacht ik, dat ik gewillig was om alles wat mij dierbaar en aangenaam was te laten verbreken, zodat ik door de genade des Heeren tenslotte behouden aan land zou komen, maar dit is gauw bedekt als de storm opkomt”.

Zojuist bij ons verschenen een prachtig belijdenisgeschenk

DE KERK EEN WONDER

onder redactie van ds. G. Blom

Op een eenvoudige wijze is samengebundeld wat er van de kerk te zeggen valt. De titel wil tot uitdrukking brengen de grote betekenis van de kerk. Dat deze er is, is een wonder.

In de verschillende bijdragen worden allerlei facetten van de kerk naar voren gebracht: Ds. M. Vlietstra, De kerk en haar Koning / Ds. P. Beekhuis, De Kerk en haar ontstaan / Ds. H.C. van der Ent, De Kerk en haar leden / Ds. M.C. Tanis, De Kerk en haar ambten / Ds. A. Baars, De Kerk en haar prediking / Ds. A. van Heteren, De Kerk en haar sacramenten / Ds. P. van Zonneveld, De kerk en haar roeping / Ds. B. de Romph, De kerk en haar bedreiging / Ds. D. Slagboom, De kerk en haar voortbestaan / Ds. H. van Leeuwen, De kerk en haar overwinning.

Dit boek is geschreven voor jongeren en ouderen. In het bijzonder voor hen, die belijdenis des geloofs afleggen. Het wil dienen om hen aan die dag en aan dat ja-woord te herinneren.

128 pagina's gebonden.

Prijs f 16,90.

Ook in de boekhandel verkrijgbaar.

B O N Gelieve mij te zenden:

B.H.P.

..... ex. „De kerk een wonder à f 14,90.

Naam:

Adres:

Postcode: Woonplaats:

Ongefrankeerd in open enveloppe met in de linkerbovenhoek DRUKWERK opzenden aan Den Hertog's Uitgeverij en Boekhandel b.v., Antwoordnummer 1103, 3500 VE Utrecht.

VEILIG VERMAGEREN ?

Dat kan! Maar dan met de geheel plantaardige Vermageringstabletjes. Kuur voor een maand f 15,—

Tevens uit voorraad leverbaar meer dan 40 kruidenmengsels o.a. Suikerziekte, Te Sterke Vloeiing, Spataderen, Vernauwde Bloedvaten, Vochtafdrijvend. Zenuwen. Kuur voor een maand f 12,50.

DROGISTERIJ SIKKING

Barrevoetstraat 5, 2011 WL Haarlem. Tel. 023 - 312882, b.g.g. 023 324606. Postgiro 190609.

☐ „Repos Ailleurs” te Driebergen, RUSTOORD voor eenzamen, herstellen, oververmoeiden en zij die, binnen eigen kring, er eens uit willen of moeten. Houdt u Gods Dag in ere en bent u afkerig van t.v. e.d., belt u dan eens 03438 - 12466.

PLAATS UW FAMILIE-BERICHTEN IN BEWAAR HET PAND

Het adres voor al Uw goede boeken

Stationssingel 50
Tel. 08385-13978
Postbus 177
3900 AD Veenendaal

BOEKBESPREKINGEN

Boeken van den Hertog's uitgeverij b.v. Utrecht

1. De Christenreis naar de eeuwigheid door John Bunyan.

Er zijn vele uitgaven van dit boek. Het is een van de meest gelezen werken. Dat mag ons verheugen. Op een treffende wijze beschrijft Bunyan in dit boek de reis van Christen uit de stad Verderf naar het hemelse Zion. Hij komt op zijn reis met velen in aanraking. Hij heeft veel strijd en is wel eens het spoor bijster. Maar na vele wederwaardigheden bereikt hij zijn einddoel en komt hij door de doods-jordaan in de hemelstad aan.

Een aanbeveling is eigenlijk overbodig. Toch zouden we er ook bij onze jonge mensen op willen aandringen om zo'n boek te lezen en te herlezen. De Heere kan het tot zegen stellen, ook in het persoonlijke leven.

Dit is een uitgave met kopergravures van Jan Luyken. Het boek telt 178 blz. en is gebonden in geplastificeerd meerkleuren omslag. Het kost f 15,75.

2. Bedelen om licht door A.F. Troost.

Dit boekje van 56 blz. bevat 40 gedichten. De dichter is wijkpredikant van de Hervormde gemeente te Ermelo. De bundel heeft hij opgedragen aan zijn vrouw, „denkend aan onze Hanneke die op 2 april 1981 gestorven is, 5 jaar oud; Hendrika Andrea heette zij maar ook Eleonora: God is mijn licht”.

Al het eerste gedicht ziet daar duidelijk op. Het begint:

*Heer Jezus, als een licht zijt Gij
gekomen in de nacht,
ons meer nog dan de dood nabij,
 vertroostend, ongedacht.*

*Kom, Heiland, in die laatste nacht
van dodelijke pijn
en laat ons, eenmaal thuisgebracht,
voorgoed genezen zijn!*

*Eens staan wij dan weer oog in oog,
wij zien elkaars gezicht
en zingen samen, hemelhoog
Goddank - Hij is ons licht*

We kunnen daar wel ongeveer de geestelijke achtergrond uit opmaken. Er is in de gedichten veel dat aantrekt, maar we missen de noodzaak van een keerpunt in het leven door goddelijke genade en de verwondering daarover.

Het boekje kost f 10,90.

B.

Den Hertog bv
uitgeverij en boekhandel

Lange Nieuwstraat 52a - Postbus 2421 - 3500 GK Utrecht - tel. 030-31 36 84